

Warszawa, 09-11-2022 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.7000.80.2022.MK

Pan

Łukasz Wroński

**Dyrektor Departamentu Ochrony
Zbiorowych Interesów Konsumentów**

**Urząd Ochrony Konkurencji
i Konsumentów**

via ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają liczne skargi osób, których obligacje zostały umorzone w decyzji z dnia 29 września 2022 r. Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. Skutkiem zastosowanego instrumentu restrukturyzacji jest pozbawienie kilku tysięcy osób ich majątku. Osoby te, jak wynika z nadsyłanych do Biura Rzecznika skarg, nabywały obligacje, jako bezpieczny rodzaj inwestycji, obarczony minimalnym ryzykiem i gwarantujący przynajmniej zwrot środków przeznaczonych na nabycie obligacji. Co więcej, niektórzy Wnioskodawcy wskazują również, że byli namawiani do nabycia obligacji, zamiast zawarcia umowy lokaty bankowej w Getin Noble Bank, co było ich pierwotnym zamiarem.

Podobny mechanizm oferowania obligacji został opisany w decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RBG-1/2020 z dnia 3 lutego 2020 r. wydanej wobec Idea Bank S.A. w związku ze sprzedażą obligacji GetBack S.A. W decyzji

tej zostało wskazane, że w branży finansowej obligacje korporacyjne są instrumentem podwyższonego ryzyka, co do zasady wymagającym zarówno posiadania wolnych środków, z których ewentualną utratą inwestor się godzi, w zamian za wyższe oprocentowanie, jak też dysponowania wiedzą i umiejętnościami w zakresie inwestowania. Gdyby klient nieprofesjonalny szukał możliwości dokonania ryzykownej inwestycji, udałby się także bezpośrednio do maklera, a nie otrzymywał informację o możliwości nabycia obligacji w banku, w którym pierwotnie planował ulokować swoje środki.

Na tle sprawy restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. uwidacznia się jeszcze kolejne ryzyko związane z obligacjami podporządkowanymi, wynikające z brzmienia przepisów prawa. Na mocy ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2253) możliwe jest zastosowanie poprzez jednostronną decyzję władzy publicznej, instrumentu restrukturyzacji polegającego na umorzeniu papierów wartościowych wyemitowanych przez podmiot w restrukturyzacji. W niniejszej sprawie na skutek wydania decyzji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 29 września 2022 r. ogromna rzesza klientów nieprofesjonalnych utraciła środki zainwestowane w dobrej wierze i bez świadomości tego ryzyka.

Z powyższego wynika, że obligacje korporacyjne, które są traktowane przede wszystkim, jako rodzaj dokapitalizowania działalności danego podmiotu gospodarczego, powinny być oferowane klientom nieprofesjonalnym z najwyższą ostrożnością, przede wszystkim po przeprowadzeniu testu oceny adekwatności oferowanych instrumentów i produktów.

Natomiast z otrzymywanych przez Rzecznika skarg wynika, że klienci Getin Noble Bank podlegali manipulacji ze strony instytucji bankowej, prezentującej nabycie obligacji, jako rodzaj lokaty, tylko z wyższym oprocentowaniem. Oprócz tego pomijane było w ogóle ryzyko wynikające z otoczenia prawnego, które obligacje podporządkowane traktuje jako instrument kapitałowy, zrównany pod tym względem w swej charakterystyce z akcjami i dopuszcza ich umorzenie, z całkowitym pominięciem okoliczności ich nabycia przez podmioty nieprofesjonalne, w ramach praktyk noszących znamiona *missellingu*.

Wobec powyższego zwracam się z uprzejmą prośbą, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r.

poz. 627, z późn. zm.), o wskazanie czy Prezes UOKiK analizował w okresie poprzedzającym decyzję o przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank sytuację klientów nieprofesjonalnych, którym proponowane było nabywanie obligacji podporządkowanych emitowanych przez Getin Noble Bank, w szczególności w świetle ryzykowanego charakteru tych instrumentów oraz ignorowania przez rynek finansowy konieczności przeprowadzania testu oceny adekwatności przy oferowaniu tych instrumentów finansowych.

Z wyrazami szacunku,

Łukasz Kosiedowski

Zastępca Dyrektora Zespołu

/-podpisano elektronicznie/